

Programmaopdracht Zutphen Energieneutraal 2013 - 2017

November 2012: KC/Omgeving, P&P/strategie

Inhoudsopgave

0. In/aanleiding	3
1. Doelstelling en strategische keuze	4
2. Programmaonderdelen (projecten en lijnactiviteiten)	5
3. Programma/overlegstructuur/rapportages	15
4. Financiën/risicobeheer	16
5. Planning	18

Bijlage 1. Organisatie Programma Zutphen Energieneutraal

Bijlage 2. Overzicht “energiemaatregelen” uit Beleidsplan Zutphen-Energieneutraal

0. In/aanleiding

De gemeenteraad heeft in 2007 unaniem een motie aanvaard waarin werd uitgesproken dat Zutphen in 2020 een energieneutrale gemeente moet zijn. Het college heeft nadien de “route” verder uitgestippeld en in 2011 is als uitwerking daarvan de raad akkoord gegaan met het beleidsplan “Zutphen-Energieneutraal”. In het beleidsplan is de ambitie om energieneutrale gemeente te worden losgekoppeld van een jaartal. Aanvankelijk was voor de uitvoering van het beleidsplan een bedrag van € 10 mln. beschikbaar uit de Nuon-reserves. In het Koersdocument (d.d. mei 2012) is voorgesteld om het budget voor energieneutraliteit terug te brengen tot € 2 mln. Op 5 november (vaststelling Strategische Agenda/programmabegroting 2013–2016) heeft de raad conform besloten en zijn tevens de contouren meegegeven waarbinnen de Zutphense ambities zoveel mogelijk kunnen worden gerealiseerd.

In deze nota wordt de opdracht verder uitgewerkt als “Programma Zutphen-Energieneutraal”. Deze beknopte nota is tevens de onderlegger voor de kredietaanvraag bij de raad. Veel inhoudelijke informatie is te vinden in het beleidsplan “Zutphen-Energieneutraal” en andere documenten. Die informatie wordt niet herhaald in deze nota. De bedoeling is om volop door te gaan met reeds gestarte projecten en aan de slag te gaan met een aantal nieuwe activiteiten!

N.B.: diverse reeds in gang gezette maatregelen uit het Beleidsplan Zutphen Energieneutraal die budgettair neutraal kunnen worden uitgevoerd, worden uiteraard gecontinueerd!

1. Doelstelling en strategische keuze

1.1. Doelstelling

Zutphen heeft een aantal prachtige kansen voor energiebesparing en duurzame energie. Daarmee wil niet gezegd zijn dat de ambitie om energieneutraal te worden om korte termijn kan worden gerealiseerd. Het realiseren van de ambitie vraagt om een grote inspanning van de gemeente, bedrijven én burgers in Zutphen. De gemeente kan het, zeker ook in de huidige omstandigheden, niet alleen. Maar ondanks dat laten wij het gevoel van urgentie en onze ambitie niet los. De route naar realisatie kan niet tot in detail worden uitgestippeld. Stap voor stap moeten wij ervaring opdoen en daarbij flexibel inspelen op maatschappelijke en technische ontwikkelingen. Onze doelstelling blijft echter wel om zo snel mogelijk van zo veel mogelijk burgers en bedrijven medewerking te krijgen aan het terugdringen van het energiegebruik en het opwekken van duurzame energie.

De uitdaging is om op basis van het programma Zutphen- Energieneutraal, dat beknopter is dan het Beleidsplan en vanwege het beperkte budget scherpere keuzes maakt, toch zoveel mogelijk van onze ambitie te realiseren. Daarbij nodigen we bedrijven en burgers uit om mee te doen en zelf initiatieven te nemen die wij, waar mogelijk, faciliteren. Want dat is waar het, ook met flinke tegenwind, om gaat. Vanaf nu jaar na jaar resultaten boeken. Stap voor stap samen dóen.

1.2. Strategische keuze

Bij de vaststelling van de Strategische Agenda/programmabegroting 2013 – 2016 is de reserve Energieneutraal teruggebracht naar € 2 miljoen en tegelijkertijd is een structureel bedrag van € 75.000,- per jaar in de programmabegroting opgenomen. In de Strategische Agenda/programmabegroting 2013–2016 hebben wij een beknopt programmavoorstel opgenomen dat - onder de gewijzigde omstandigheden - de meeste zekerheid biedt voor het zo veel mogelijk behalen van de ambitie Zutphen energieneutraal. Wij kunnen daarmee op korte termijn projecten en maatregelen opstarten die een flinke bijdrage leveren aan Zutphen energieneutraal. Voor de langere termijn hebben we een structureel budget van € 75.000,- om te kunnen blijven inzetten op Zutphen energieneutraal.

Het uit te werken programma houdt een mix in van de volgende projecten en maatregelen:

- a) Project realisatie extra windturbines;
- b) plaatsen van zonnepanelen (PV-cellen) op niet in ontwikkeling zijnde gronden;
- c) uitvoeren van energiescans op gemeentelijke panden in combinatie met de vorming van een revolverend energiefonds ten behoeve van investeringen in eigen panden;
- d) project energetische renoveren van bestaande woningen;
- e) subsidieregeling voor “innovatieve energie-initiatieven” voortzetten tot en met 2017;
- f) extra inzet op communicatie (t/m 2017).

In de volgende paragraaf worden de onderdelen van het programma kort toegelicht en beschreven.

2. Programmaonderdelen (projecten en lijnactiviteiten)

Dit programma geeft een uitwerking van zes aanvullende energiemaatregelen die zijn opgenomen in de Strategische Agenda/programmabegroting 2013-2016 en die grotendeels gefinancierd worden uit de reserve Energieneutraal ad € 2 mln. Per onderdeel wordt kort ingegaan op activiteiten, planning, financiën, kwaliteit, organisatie, communicatie en risico's.

De omvang van de reserve bedraagt per 31-12-2012 € 1.775 mln. Het programma beslaat zes maatregelen die een flinke bijdrage moeten leveren aan Zutphen Energieneutraal, te weten:

1. Extra windturbines	€ 500.000,--
2. Zonnepanelen op braakliggende terreinen	-
3. Energiescans en uitvoering energiebesparende maatregelen gemeentelijke panden	€ 280.000,--
4. Energetisch renoveren van bestaande woningen	€ 500.000,--
5. Subsidierегeling "Energiebesparing door innovatieve initiatieven"	€ 420.000,--
6. Communicatie rond Zutphen energieneutraal	€ 42.500,--

De genoemde bedragen zijn indicatief en onderdeel van de programmaopdracht is om waar enigszins mogelijk zorg te dragen voor aanvullende financiering (provincie, rijk, Brussel, bedrijfsleven, particuliere organisaties).

2.1. Extra windturbines

Met de behandeling van het Koersdocument en nadien de vaststelling van de Strategische Agenda hebben college en raad de intentie uitgesproken om extra windturbines te realiseren in Zutphen. Zutphen heeft een groot potentieel aan windenergie, zo blijkt uit de in 2010 uitgevoerde quick scan regionale windturbines. Extra windenergie is een onvermijdelijke maatregel in het streven naar een energieneutraal Zutphen.

Bij het realiseren van windturbines zijn de initiële investeringskosten en onzekerheid of de windturbines ook gerealiseerd worden tamelijk hoog. Veel windprojecten sneuvelen tijdens bezwarenprocedures vanwege onvoldoende draagvlak. Het is daarom van belang om vanaf het begin onze inwoners en andere belanghebbenden te betrekken bij het project. Dit doen wij door tijdig samenspraak te organiseren, een faciliterende rol te vervullen, samen te werken met burgerinitiatieven waaronder de coöperatieve vereniging Zutphen aan ZET en door een deel van de voorbereidingskosten op ons te nemen. Bij dit project ligt er naar ons oordeel ook uitdrukkelijk een (ruimtelijke) kaderstellende rol voor de gemeenteraad weggelegd.

In 2007 is onder 450 huishoudens in Zutphen een draagvlakonderzoek gedaan naar de acceptatie van het huidige windmolenpark. Hieruit bleek dat 71% van de volwassenen het

aanzicht van de windmolens op de Mars mooi of neutraal vindt of geen mening hierover heeft. Bijna tweederde vindt dat het huidige windmolenpark best met twee of drie windmolens uitgebreid kan worden. Drie windturbines leveren in totaal jaarlijks 18 Gwh op, dit is 2,4% van het totale energieverbruik in Zutphen.

Activiteiten

1. Projectopdracht formuleren en –organisatie inrichten;
2. Locatieonderzoek uitvoeren, afstemming plannen en beleid van buurgemeenten en provincie, opstellen projectplan met financieringsvoorstel, diverse go-no go momenten en communicatieplan. Dit doen wij samen met burgerinitiatieven;
3. Onderzoeken uitvoeren, bestemmingsplanwijzigingen, regelmatige terugkoppeling college/raad;
4. Aanbesteding (indien nodig).

Planning

1. Projectopdracht formuleren en besluitvorming	februari 2013
2. Locatieonderzoek + projectplan	maart - september 2013
3. Vervolg	2014 ≥ 2017

Financiën

De voorbereidingskosten zijn relatief hoog en er zal draagvlak gecreëerd moeten worden en samenwerking gezocht moeten worden. Als gemeente nemen wij de kosten van de initiatief- en voorbereidingsfase voor onze rekening. Die kosten worden voorshands geraamd op € 500.000,-. Het bedrag is o.a. nodig voor projectleiding, diverse onderzoeken, inhuur van specialisten en communicatie.

Daarnaast zijn er diverse mogelijkheden om inkomsten te genereren uit windenergieprojecten, zoals verkoop/ erfpacht grond, OZB en leges. Uitgangspunt zou moeten zijn om de voorbereidingskosten minimaal terug te verdienen uit de opbrengsten.

Kwaliteit

De leer- en ervaringspunten die wij uit het ontwikkelingsproces van de huidige windturbines hebben opgedaan, worden uiteraard meegenomen. Waar niet de tijd en/of kennis in huis is, is inhuur van specialisten nodig om de juiste kwaliteit te kunnen waarborgen. Aangezien maatschappelijk draagvlak voor windenergie zeer belangrijk is, krijgen bestaande burgerinitiatieven vanaf het begin een actieve rol in het project.

Organisatie

Gelet op het gecompliceerde, eenmalige karakter van de opdracht, ligt het in de rede om dit programmaonderdeel projectmatig aan te pakken. De werkwijze uit het Handboek projectmatig werken 2.0. wordt daarbij gevolgd.

Communicatie

Communicatie is vanaf het begin belangrijk. Er zal direct bij het formuleren van de projectopdracht een communicatieplan worden opgesteld.

Risico's

In dit project kan op voorhand een aantal risico's worden benoemd.

- De gemeente Zutphen is bijvoorbeeld niet op alle potentieel geschikte locaties grondeigenaar. Grondverwerving kan nodig zijn;
- Bij de realisatie is medewerking van de provincie Gelderland nodig. Op dit moment hanteert de provincie uitgangspunten die nieuwe locaties langs het Twentekanaal niet mogelijk maken:
 - Initiatieven voor windturbineopstellingen van minder dan 4 windturbines zullen niet door het ruimtelijk beleid worden ondersteund, tenzij kan worden aangetoond dat de energieopbrengst bij plaatsing van drie windturbines groter is dan bij optimale benutting van de locatie met 4 windturbines van elk 2 megawatt geïnstalleerd vermogen.
 - Ter voorkoming van visuele interferentie kunnen slechts locaties worden ontwikkeld voor windturbineparken, zijnde ruimtelijk samenhangende opstellingen, die op ten minste 4 km afstand zijn gelegen van windenergielocaties waarvoor finale planologische regeling heeft plaatsgevonden.
- Hoe verder de voorbereidingen, hoe beter een inschatting gegeven kan worden van de kans van slagen. Op basis van een recent ontvangen indicatie van een gespecialiseerd adviesbureau moet het begrote bedrag voldoende zijn.
- Het creëren van maatschappelijk draagvlak voor de windturbines is vanaf het allereerste moment zeer belangrijk, om zo bezwaarprocedures te voorkomen of te verkorten;
- Er bestaat een behoorlijk afbreukrisico.

2.2. Zonnepanelen op (braakliggende) gronden

Vanwege stagnerende woningbouw zijn in onze gemeente gronden beschikbaar die in potentie geschikt zijn voor het plaatsen van zonnepanelen, bijvoorbeeld in Leesten-Oost. Op dit moment is het realiseren van grootschalige PV-velden zonder subsidie nog niet rendabel. De ontwikkelingen gaan echter hard: panelen worden steeds efficiënter en goedkoper en de stroomprijs lijkt te blijven stijgen. Per gerealiseerde hectare kan jaarlijks circa 1,2 MWh worden opgewekt.

Activiteiten

De volgende activiteiten zijn bij dit project nodig:

1. Geschikte locaties in beeld brengen;
2. bepalen uitgangspunten, aanwijzing gronden, investeringsbereidheid peilen, samenwerking zoeken met bewonersorganisaties/ burgerinitiatieven/ provincie en/of Regio;

3. Uitvoering: communicatieplan opstellen, bestemmingsplanwijziging, eventueel aanbesteding, contracten opstellen inzake gebruik van de grond
4. Als de markt niet bereid is te investeren, wachten totdat de voorwaarden gunstiger zijn.

Planning

1. Locaties in beeld januari 2013
2. Vaststellen uitgangspunten etc. mei 2013
3. Uitvoering september 2013 – december 2014

Financiën

Uit de eerste activiteit zal duidelijk worden in hoeverre wij dit project zelf uit kunnen voeren. Mogelijk zullen wij externen in moeten huren voor de aanbesteding en/of contractvorming. Deze kosten kunnen uit het reguliere budget Energieneutrale gemeente of de grondopbrengsten (pacht) gefinancierd worden.

Organisatie

Dit project kan grotendeels binnen de lijn (P&P/Gz) worden uitgevoerd.

Communicatie

Zodra dit project concreter wordt, is een communicatieplan nodig. De communicatie richting omwonenden is belangrijk om bezwaren in een later stadium te voorkomen.

Risico's

- Zonnepanelen zijn een bewezen techniek. Uit onderzoek zal blijken of en wanneer het financieel interessant is om PV te realiseren en wat onze rol daarbij is.
- Wanneer wij afspraken met een marktpartij maken over het plaatsen van PV, kan de grond gedurende circa 15 tot 20 jaar lang niet anderszins bebouwd worden.
- Bij realisatie bestaat het risico van diefstal en vandalisme.

2.3. Energiescans en uitvoering energiebesparende maatregelen gemeentelijke panden

Energiescans

We hebben een eigen verantwoordelijkheid en voorbeeldfunctie in het energiezuiniger maken van onze gemeentelijke panden. Het is niet altijd zichtbaar, maar we doen hierin al veel. Bij regulier onderhoud kiezen we waar mogelijk voor energiezuinige maatregelen, zoals de zonnepanelen en zonneboilers bij de sport-/gymzalen van De Mene, Jan Ligthartschool en Mozaïek. In het kader van het Rijksproject Frisse scholen zijn bij negen scholen dakisolatie, HR-glas, Warmteterugwinning en energiezuinige verlichting gerealiseerd.

Om te weten waar wij energie kunnen besparen, monitoren we sinds een jaar het energiegebruik bij het stadhuis, de Hanzehal en het zwembad. We richten ons op grote gebouwen, omdat daar de meeste winst te behalen is. Naar aanleiding hiervan zijn al eenvoudige aanpassingen gedaan, zoals een betere temperatuurbeheersing in het stadhuis. Bij de Hanzehal hebben wij een bijzondere constructie uitgewerkt: een Esco-constructie waarbij de komende tien jaar tot 30% energie wordt bespaard en het onderhoud en beheer deels bij een externe partij komen te liggen. Bij zes andere panden starten we binnenkort met monitoren.

Om te weten hoe wij energie kunnen besparen, zijn vervolgens diepgaander onderzoeken inclusief engineering nodig. Voorstel is om hiervoor € 100.000 te reserveren.

Uitvoering energiebesparende maatregelen in gemeentelijke panden

De energiescan moet resulteren in het gericht uitvoeren van energiemaatregelen aan onze gebouwen. De meerjarige onderhoudsbudgetten voor gebouwen zijn over het algemeen niet toereikend om extra energiemaatregelen te nemen. Dit is een gemiste kans, want de maatregelen verdienen zich binnen afzienbare tijd terug door een besparing op de energierekening. Het financieren en terugverdienen van investeringen in energiebesparende middelen kan op verschillende manieren:

- a. de kapitaallasten die gemoeid zijn met de investering in energiebesparende maatregelen worden gefinancierd uit de opbrengst van de energiebesparing. In het verleden is deze constructie ook binnen onze gemeente toegepast;
- b. er wordt een revolverende energiereserve ingesteld waaruit we (een deel van) de extra energiemaatregelen kunnen financieren. Het bedrag van de bespaarde energiekosten wordt teruggestort in de reserve. Binnen het programma kan bijvoorbeeld € 200.000,- worden ingezet om als startkapitaal voor het fonds te dienen. Om de reserve te laten werken, is een koppeling nodig tussen de investeringen en de energiekosten. Deze koppeling is er op dit moment niet. Door de besparingen op de energiekosten van gerichte investeringen (uit de reserve en anderszins) terug te laten vloeien naar de reserve, komt er budget beschikbaar voor nieuwe investeringen. De reserve (de term “fonds” wordt ook wel gebruikt) is dan revolverend. De reserve kan mogelijk verder aangevuld worden door de besparingen die wij hopen te bereiken door het beter controleren en corrigeren van onze energiefacturen. In oktober 2012 is een pilot gestart met een gespecialiseerd bedrijf dat de controle en correctie van energiefacturen bij tien grote gemeentelijke aansluitingen gaat doen voor de periode 2010-2012;
- c. een tamelijk recente ontwikkelde mogelijkheid is het werken met zogenaamde ESCO's. Energy Service Companies (ESCO's) zijn bedrijven die de aanleg en het onderhoud en beheer van de (klimaat-) installaties van gebouwen overnemen. Zij leveren een gegarandeerde energiebesparing, inclusief de financiering ervan. In dat geval is dus geen sprake van investeringskosten. Met het afsluiten van een prestatieovereenkomst worden afspraken over energiebesparing vastgelegd. Als een gebouw en dat is veelal het geval bij overheids- of daaraan gelieerde gebouwen, grote installaties bevat, is het inschakelen van een ESCO een interessante mogelijkheid. Zoals eerder is aangegeven loopt er op dit moment een pilot-project ESCO bij de Hanzehal.

Afhankelijk van de opgave die er ligt om voor een aantal gemeentelijke panden energiezuinige maatregelen door te voeren, willen wij de mogelijkheden van financiering van

de investeringen nagaan. ESCO lijkt daarbij een aantrekkelijke mogelijkheid maar wij willen wel vooraf meer inzicht hebben aan de hand van de pilot inzake de Hanzehal.

Activiteiten

De volgende activiteiten zijn bij dit project nodig:

1. Voorstel gebouwen en aanpak uitwerken (zoals energiescans en/of ESCO-formule)
2. Voorwaarden en werkwijze financieringsconstructies nader uitwerken incl. stortingen besparingen energierekening en pilot teveel betaalde energiekosten;
3. Energiescans uitvoeren
4. Besluitvorming college
5. Uitvoering energiemaatregelen

Planning

1. en 2. Voorbereiding	januari- april 2013
3. Energiescans	2013 - 2014
4. Besluit college	mei 2013
5. Gefaseerde uitvoering	2013-2017

Financiën

Energiescan: in de Strategische Agenda is een voorstel opgenomen om € 100.000,- te reserveren voor energiescans bij gemeentelijke panden. Afhankelijk van de investeringen die gedaan worden, kan gemiddeld een besparing van 30% haalbaar zijn in een periode van 15 jaar. In de Esco-constructie bij Hanzehal is dit zelfs in 10 jaar mogelijk.

Uitvoering energiebesparende maatregelen: in de Strategische Agenda is voorgesteld € 200.000,- te reserveren als startkapitaal voor het op te richten revolverende energiefonds. Wij willen zoals hiervoor staat aangegeven nadrukkelijk bekijken wat afhankelijk van het gebouw en de opgave de beste financieringsconstructie is.

Kwaliteit

De kwaliteit wordt gewaarborgd door de studies en maatregelen uit te laten voeren door een gerenommeerd bedrijf. En door de studies na elkaar uit te laten voeren, kunnen wij deze zorgvuldiger uitvoeren en passen wij de ervaringen die wij daarmee op gaan doen toe op volgende panden.

Organisatie

Dit project wordt getrokken door team Omgeving en in samenwerking uitgevoerd met gebouwbeheerders van P&P, de gebouwgebruikers en team A&R (financiën).

Communicatie

Om te laten zien dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt, kunnen we op diverse momenten een bericht op www.zutphen.nl of in de plaatselijke krant plaatsen. Bijvoorbeeld als bekend is bij welke gebouwen we onderzoek gaan doen of als geld beschikbaar is gesteld voor investeringen in gebouwen.

Risico's

- De besparingen op de energierekening door investeringen worden pas na een aantal jaren op de begroting doorgevoerd. De berekening van de besparing kan tamelijk ingewikkeld worden;
- Uit een eventuele revolverende reserve kunnen niet alle investeringen worden gefinancierd, daarvoor is het kapitaal te laag. Er moeten combi's gemaakt worden met onderhoudsbudgetten of eventueel aanvullende budgetten;
- Er moet nog flink ervaring worden opgedaan met ESCO's.

2.4. Energetische Renovatie Woningen

Het gaat hierbij om een reeds gestart project, voortvloeiend uit de raadsbreed aangenomen motie “Energetisch Renoveren Bestaande Woningen”. Wij treden op als aanjager voor het opzetten van een projectorganisatie die op basis van een uitgewerkt bedrijfsplan de renovatie gaat starten. Inmiddels werken negen partijen intensief samen aan het bedrijfsplan. De rol die de gemeente inneemt in de uitvoeringsfase wordt samen met de partners bepaald.

In aanmerking komt o.a. de communicatie rond het project; dat zou een logische bijdrage vanuit de gemeente zijn. Voorts ligt een bijdrage in de procesbegeleiding en/of aanvullende marketing tools tijdens de pilot fase van het project in de rede. Daarnaast is er speciale aandacht voor doelgroepen die wellicht aanvullende bijdragen nodig hebben (bijvoorbeeld in de vorm van een duurzaamheidslening) en voor het gebruik maken van het onbenut arbeidspotentieel.

Activiteiten

Voor dit project is door “Hypercube” een plan van aanpak geschreven. In dit plan wordt helder omschreven hoe het project wordt opgepakt.

Planning

1. Voorstel inzet € 500.000,--	2013
2. Pilot	2013
3. Uitvoering	2014-2018

Financiën

In de Strategische Agenda is voorgesteld om € 500.000,- te reserveren voor het programma Energetische Renovatie Woningen. Dit komt naast de reeds eerder beschikbare gestelde € 200.000,-- voor ondermeer procesbegeleiding. In dit project wordt tevens waar mogelijk gebruik gemaakt van subsidieregelingen van andere overheden en bijdragen van derden.

Kwaliteit

Binnen het plan van aanpak is een rol weggelegd voor o.a. klankbordgroepen om een vinger aan de pols te houden voor de noodzaak en wijze van invulling van de bedachte producten. Er wordt gestart met een pilot-locatie zodat ervaring wordt opgedaan voor het vervolg.

Organisatie

Er is reeds een projectorganisatie ingericht op basis van het eerder genoemde 'plan van aanpak'.

Communicatie

Er zal een communicatieplan voor dit project opgesteld worden.

Risico's

- Niet eerder hebben partijen op een dergelijk grote schaal samengewerkt. Samen zal een aanpak moeten gevonden worden die aantrekkelijk is voor alle partijen. Er zijn daarom zeker risico's, zoals het risico dat tussentijds partijen afhaken, maar daarvoor in de plaats kunnen weer andere partijen aanhaken. De ontwikkelingen in de huizenmarkt en de plannen van het kabinet zijn van invloed op het product evenals, deels daarmee samenhangend, de bereidheid van bewoners om te investeren in hun woning.
- Als er een duurzaamheidslening wordt voorgesteld, bestaat het risico van niet terugbetalen. Dit risico zal zorgvuldig afgewogen worden.

2.5. Subsidie innovatieve voorstellen energiebesparing

Om onze ambitie voor een energieneutrale gemeente te kunnen realiseren, hebben wij de medewerking van andere partijen hard nodig. Daarom is twee jaar geleden de subsidieregeling voor "innovatieve energie-initiatieven" in het leven geroepen. Iedereen die een goed onderbouwd vernieuwend idee heeft dat bijdraagt aan de ambitie Zutphen energieneutraal, kan een aanvraag indienen. De regeling blijkt een groot succes te zijn: tien initiatiefnemers hebben inmiddels subsidie ontvangen en zijn enthousiast aan de slag gegaan. Vanwege het succes is het subsidieplafond in 2012 verhoogd naar € 225.000,--.

Het voorstel is om deze succesvolle subsidieregeling met vijf jaar te verlengen en hiervoor € 420.000,- te reserveren. Het jaarlijkse subsidieplafond komt daarmee op € 80.000,-- en de maximaal te verlenen subsidie op € 20.000,-- per aanvraag met 50/50 cofinanciering. De naam van de regeling luidt voortaan als volgt: subsidieregeling "innovatieve voorstellen energiebesparing".

Activiteiten

De volgende activiteiten zijn bij dit project nodig:

1. Collegevoorstel met wijziging subsidieplafond en –bedrag in de beleidsregel subsidie innovatieve voorstellen energiebesparing voor 2013 (conform nieuwe subsidieverordening).
2. Publicatie op website en Zutphense Koerier.
3. Inwerkingtreding subsidieregeling, behandeling aanvragen

Planning

1. Wijziging + publicatie beleidsregel	januari - februari 2013
2. Inwerkingtreding	2013 t/m 2017

Financiën

In de Strategische Agenda is aangegeven om € 420.000,-- te reserveren voor de subsidieregeling voor innovatieve energiemaatregelen. Voor de periode 2013 t/m 2017 is dit in totaal € 400.000,-- aan subsidies en € 20.000,-- voor de behandeling van de aanvragen (jaarlijks 100 uur), wegens het vervallen van de functie van energiecoördinator in 2014.

Organisatie

Wordt binnen de lijn opgepakt (Afd. Klantcontact, Team Omgeving).

Communicatie

Het vaststellen van het nieuwe subsidieplafond per 2013 zal gepubliceerd worden. Toegekende aanvragen zullen via diverse kanalen bekend worden gemaakt.

Risico's

Subsidieaanvragen worden zorgvuldig beoordeeld. Aangezien het doorgaan om innovatieve voorstellen gaat, bestaat altijd de kans dat het project niet of niet geheel slaagt. Dat is inherent aan een innovatief voorstel!

2.6. Communicatie

Een belangrijke rol die wij als gemeente vervullen, is het communiceren van onze doelstelling, de voortgang en de successen en het stimuleren van anderen om daaraan mee te werken. Tot 2014 is hiervoor in totaal € 60.000 gereserveerd voor de inhuur van een communicatieadviseur voor ondermeer het opstellen van een communicatiestrategie en het inrichten van de website. Om dit ook na 2013 voort te kunnen zetten, is in de Strategische Agenda voorgesteld om € 42.500,-- te reserveren voor de inhuur voor de periode 2014-2017. Jaarlijks komt dit neer op circa € 10.600,--.

Activiteiten

De volgende activiteiten zijn bij dit project nodig:

1. Jaarlijkse inhuur van een communicatieadviseur, zo mogelijk intern.
2. Uitvoering communicatiestrategie.

Planning

1-2 Inhuur en uitvoering 2013-2017

Financiën

In de Strategische Agenda is voorgesteld om € 42.500,-- te reserveren voor communicatie voor de periode 2014-2017.

Organisatie

De communicatieadviseur werkt vanuit team Intern Advies en wordt wat betreft taken voor Zutphen energieneutraal aangestuurd door team Omgeving.

Communicatie

De wijze waarop wij communiceren is vastgelegd in een communicatiestrategie. Communiceren doen wij ondermeer via persberichten, het platform Duurzame Buren en www.zutphen.nl/energieneutraal.

Risico's

Het aantal uur dat beschikbaar is voor communicatie kan mogelijk te weinig zijn. In dat geval zal bekeken moeten worden of team Omgeving dit kan opvangen.

3. Programma/overlegstructuur/terugkoppeling/rapportages

De opdracht voor het Programma Zutphen Energieneutraal vindt zijn basis in de Strategische Agenda/Programmabegroting 2013-2016. Onder Programma 8 Natuur en Milieu staat een en ander beschreven. De rol en taakverdeling van opdrachtgever en opdrachtnemer is terug te vinden in het Handboek Projectmatig Werken. In een schema is de organisatie en de sturing op het geheel beknopt weergegeven (zie bijlage 3).

De sturing op het programma wordt verzorgd door een “bestuursdriehoek” bestaande uit de bestuurlijk opdrachtgever (portefeuillehouder Duurzaamheid), de ambtelijke opdrachtgever (afd. P&P cluster Strategie) en de programmacoördinator (afd. Klantcontact, team Omgeving).

Voor een tweetal projecten is een projectleider aangezocht die als ambtelijk opdrachtnemer gaat optreden. Bij het project “Energetisch renoveren” dat met diverse partners wordt uitgevoerd, treedt een stuurgroep op als opdrachtgever. Bij het project “Windturbines” ligt die taak bij de opdrachtgevers van het programma.

Voor de lijnmaatregelen zijn zoals gebruikelijk de betreffende managers verantwoordelijk. Het initiëren, de afstemming en de voortgangsbewaking is uitdrukkelijk ook een taak van de “bestuursdriehoek”.

Terugkoppeling naar het college vindt plaats via het bestuurlijk projecten overleg (BPO). De gemeenteraad wordt periodiek geïnformeerd door middel van jaarlijkse voortgangsrapportages en zo nodig via afzonderlijke agendering in het Forum. De inhoudelijke en financiële voortgang krijgt tevens een plaats in de Maraps/Buraps (3 keer per jaar).

Communicatie over het programma naar inwoners, bedrijven en instellingen vindt plaats op basis van het nog vast te stellen communicatieplan.

4. Financiën (samenvatting) en risicobeheer

4.1. Financiën (samenvatting)

In de Strategische Agenda/programmabegroting 2013 – 2016 is de vorming van een reserve Energieneutrale maatregelen opgenomen van € 2 mln. Van deze reserve resteert per 31 december 2012 nog een bedrag van € 1,775 mln. Daarnaast is besloten om jaarlijks structureel een bedrag van € 75.000,-- op te nemen in de begroting. Dit laatste bedrag is bedoeld voor “out of pocket”-kosten van zowel de uitvoering van onderdelen van het lopende beleidsplan Zutphen Energieneutraal (zie overzicht maatregelen in bijlage 3) als het hiervoor beschreven programma.

De bestedingen uit de reserve worden (indicatief) als volgt geraamd.

Windenergie: kosten initiatief- en definitiefase (en wellicht deels ontwerpfase): € 500.000,--. De opdracht wordt om een deel van de kosten terug te verdienen uit bijvoorbeeld de opbrengsten grondverkoop.

Energiescans en uitvoeren energiebesparende maatregelen eigen panden: voor het uitvoeren van de energiescans is een bedrag geraamd van € 100.000,--. De kosten van een uitgebreide scan kan oplopen tot € 20.000,--. Het kan goedkoper bij andere constructies zoals Esco. Als startkapitaal voor de uitvoering van de energiebesparende maatregelen is een bedrag opgenomen van € 180.000,--. Dit bedrag is op zich onvoldoende maar dient als aanvulling op in te zetten onderhoudsbudgetten (een koppeling van onderhoudswerkzaamheden met het uitvoeren van energiebesparende maatregelen ligt zeer in de rede). De wijze waarop dit bedrag als financiering wordt ingezet (en aangevuld) wordt mede aan de hand van de opgaven nader bepaald.

Project energetisch renoveren bestaande woningen: de bijdrage aan dit inmiddels geïnitieerde project wordt voorshands geraamd op € 500.000,--. Dit bedrag kan ingezet worden voor bijdragen/leningen aan renovatieprojecten en aan de organisatiekosten. De stuurgroep van het project zal een nadere specificatie van kosten/bijdragen opstellen. Aan dit project wordt ook bijgedragen door andere partijen.

Subsidieregeling innovatieve maatregelen energiebesparing: de huidige regeling is een groot succes: tien initiatiefnemers hebben inmiddels subsidie ontvangen en zijn enthousiast aan de slag gegaan. Vanwege het succes is het subsidieplafond van € 3.000,-- in 2012 verhoogd naar € 225.000,--.

Het verlengen van de subsidieregeling met vijf jaar vergt een bedrag van € 420.000,--. Het jaarlijkse subsidieplafond komt daarmee op € 80.000,-- en de maximaal te verlenen subsidie op € 20.000,-- per aanvraag met 50/50 cofinanciering.

Communicatie: Tot 2014 is hiervoor in totaal € 60.000 gereserveerd voor de inhuur van een communicatieadviseur voor ondermeer het opstellen van een communicatiestrategie en het inrichten van de website. Om dit ook na 2013 voort te kunnen zetten, is een bedrag nodig van

ca € 42.500,- voor inhuur voor de periode 2014-2017. Jaarlijks komt dit neer op circa € 10.600,-.

4.2. Risicobeheer

Onderstaande risico-inventarisatie bevat een beknopt overzicht van algemene en in het voorgaande ook specifiek gesignaleerde risico's van het programma. Dit overzicht zal steeds geactualiseerd moeten worden en verder uitgewerkt op projectniveau.

Risico	Maatregel
<i>Omgevingsrisico's</i>	<i>Beheersmaatregel</i>
Medewerking provincie (windturbines)	Tijdig overleg en afstemming starten met de provincie
Maatschappelijk draagvlak voor een aantal projecten (windturbines, zonnecollectoren)	Tijdig opzetten en doorontwikkelen van participatiemogelijkheden voor burgers, belangengroepen, geïnteresseerden etc. en een goed en gedegen communicatietraject ontwerpen. Actief samenwerking zoeken met lokale partners.
Wijzigingen beleid Rijks- en provinciale overheid.	Actief volgen en zo mogelijk anticiperen.
Structurele veranderingen op de (wereld) energiemarkt	Actief volgen en zo mogelijk anticiperen en programma bijstellen
Geen of geringe belangstelling van marktpartijen (windturbines, zonnecollectoren, ESCO)	Vroegtijdig belangstelling in beeld brengen en zo nodig propositie bijstellen
<i>Projectrisico's</i>	
Grondverwerving (windturbines)	Eigendomssituatie mogelijke locaties tijdig in beeld brengen en verwervingsstrategie ontwikkelen
(Aanvullende) financiering van een aantal projecten	Actief zoeken naar externe financieringsmogelijkheden (o.a. via ESCO) en subsidies van derden. Tijdig en frequent rapporteren (Burap/Marap) over inhoud en voortgang van het programma.
Afhaken/beëindigen samenwerking externe partners (project energetisch renoveren)	Nieuwe partners vinden, project bijstellen.
<i>Organisatierisico's</i>	
Onvoldoende bezetting (formatiereductie) van programma, projecten en lijnactiviteiten.	Jaarlijks opnieuw bepalen van de nodige capaciteit en afzekeren via werkplannen. In het uiterste geval externe capaciteit inhuren.
Onvoldoende deskundigheid op onderdelen van het programma	Voor specifieke onderdelen (windturbines) is in het programma voorzien in extern advies

5. Planning

Per project en lijnmaatregel is een beknopte planning toegevoegd. In de projectplannen wordt de planning verder uitgewerkt en opgenomen in een overallplanning.